

Despullats a Sitges

Quan expliques a algú la magnitud del dèficit fiscal de Catalunya amb Espanya, la primera pregunta que et sol fer –encara amb un punt d'incredulitat– és com és que no es diu o no se sap més. I, la segona pregunta que tothom es fa, vista la gravetat de la situació, és com és que no s'hi reacciona de manera encesa. Vaja: que com és que l'espoli no indigna ni als *indignats*! Efectivament, al costat del gran enigma encara per desvelar de com, malgrat la seva feblesa política, la llengua i la nació catalanes han sobreviscut al llarg dels segles als embats de tants i tants intents genocides, l'altra gran qüestió que costa déu i ajut d'entendre és la nostra dòcil resignació al dèficit fiscal. Busquem-hi explicacions.

D'entrada, crec que la incomprendible indiferència dels catalans davant de l'espoli fiscal amb Espanya no té a veure amb la manca d'informació. A efectes pràctics, el saqueig fiscal és molt més greu que la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut i, en canvi, no n'hem fet mai un 10-J. Els tecnicismes sobre el sistema de càlcul no ajuden a fer les coses clares. I el fet que l'Estat es resisteixi a donar dades oficials tampoc no en facilita la difusió. Però el cas és que estem parlant d'unes magnituds tan extremes que, a efectes del debat polític, el detall és prescindible. Que el dèficit fiscal sigui del 8 o del 10 per cent del PIB català, o que l'esquilada anual hagi estat de 15.000 o de 22.000 milions, no disminueix gens la gravetat de les seves conseqüències. En definitiva, no s'entén que 40, 50 o 60 dies d'espoli anual –l'estalvi públic a què obliguen els pressupostos de la Generalitat– hagin ferit tan profundament la sensibilitat social del país, i que no ho hagin fet des de fa anys els 365 dies sencers. Es pot dir que el poble ras desconeix que cada hora Espanya s'emporta de Catalunya, per no tornar-los, dos milions

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

d'euros. Però per què els que ho saben –amb quatre honroses excepcions– tampoc no piulen?

La meua hipòtesi és aquesta: no se'n parla, no s'explica i no s'entén perquè és una realitat que políticament incomoda a tothom. Acceptar públicament l'evidència d'aquesta depredació fiscal espanyola cap a Catalunya, ens obligaria a actuar en conseqüència per no sentir-nos mesells. Però la força de la dependència política és tan gran que, malgrat que la situació també perjudica aquells que més es preocupen d'amagar-la –siguin poders polítics, poders econòmics i financers o poders mediàtics–, no ens veiem capaços de reaccionar-hi i alliberar-nos-en. Molt particularment, a aquells que són més responsables de fer públic l'escàndol, l'empobriement general dels catalans els deu ser menys greu que posar en perill l'estabilitat del seu propi poder. Mantenir obert el mercat espanyol –sigui el mercat financer, el comercial, el polític o el de la influència mediàtica– els deu convenir més que no pas els avantatges generals que aconseguirien alliberant-nos del jou d'un delme absolutament desproporcionat. Quan l'economista Kenneth Rogoff afirmava fa poc que una Catalunya independent seria un dels països més rics del món, simplement posava damunt la taula una evidència que ni La Caixa ni el Banc de Sabadell ni el Cercle d'Economia ni Foment ni la

Cambra de Comerç ni cap dels altres poders fàctics del país han estat valents de denunciar amb tots els ets i uts. Qui té el cul llogat no seu quan vol.

Ara, les gravíssimes circumstàncies econòmiques que queden expressades només de manera moderada en els pressupostos restrictius del 2011, sembla que han començat a desglaçar la situació, si més no per part del govern de la Generalitat. Dijous passat Artur Mas en parlava amb força contundència a l'inici de les jornades anuals del Cercle d'Economia a Sitges. No tots els mitjans informatius se'n donaven per assabentats, i es tornava a posar de manifest aquesta incomoditat de fons dels que han de mirar cap a l'altra banda per no mostrar la seva complicitat necessària en l'assalt a les finances catalanes. Ja és un primer pas. Ara veurem fins on és capaç de liderar la resposta del país. Perquè, mentre el nostre president qualificava el dèficit fiscal d'"insostenible", el director del Banc d'Espanya es rabejava en el nostre espoli fent el sord a les paraules d'Artur Mas.

Cada vegada som més els que utilitzem el terme *espoli* per anomenar el dèficit, tot i que encara és tabú en el discurs políticament correcte. *Espoli* és una paraula que deriva del llatí *despoliare* (*despullar*), amb el sentit original de *saquejar*, *robar*, *llevar les despulles*. I és el terme que descriu més exactament la relació fiscal de Catalunya amb Espanya. Es tracta d'una paraula maleïda perquè, tal com deia al principi, acceptar un relat polític que incorpori la idea d'espoli, de saqueig, exigiria a qualsevol patriota mínimament decent una resposta immediata. Que ningú no en tingui cap dubte: el dia que s'acabi l'espoli, qui quedarà nu seran tots aquells –molts dels quals eren aquest cap de setmana a Sitges– que n'hauran estat còmplices.